ФАРМІРАВАННЕ ЎМЕННЯЎ У НАВУЧЭНЦАЎ З ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЙ НЕДАСТАТКОВАСЦЮ

Кабелка Іван Уладзіміравіч,
дацэнт кафедры спецыяльнай педагогікі

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ПЛАН

1. Групы фарміруемых уменняў.
2. Асаблівасці авалодання школьнікамі ўменнямі.
3. Этапы фарміравання ўменняў у навучэнцаў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Групы ўменняў

Агульнавучэбныя ўменні

- Праца з падручнікам (апаратам арыенціроўкі і арганізацыі, тэкставым і ілюстрацыйным матэрыялам, правільнае чытанне і разуменне прачытанага, складанне плана, вылучэнне галоўнага і пераказ яго сваімі словамі).
- Праца са сшыткам на друкаванай аснове (выкананне розных заданняў, фіксацыя вынікаў назіранняў).

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Групы ўменняў

Спецыяльныя (прадметныя) ўменні

- Арганізацыя назіранняў (у прыродзе, кутку жывой прыроды, на вучэбна-вопытным участку), у тым ліку і феналагічных (за сезоннымі зменамі ў жыцці раслін і жывёл).
- Правядзенне доследаў дзеля вывучэння працэсаў жыццядзейнасці раслін.
- Праца з раздатачным матэрыялам (жывыя і гербарызаваныя расліны).
- Выкананне лабараторных работ па вывучэнні знешняй будовы прыродных аб'ектаў.

РЕПОЗИТОРИЙ ВГПУ

Групы ўменняў

Пазнавальныя (інтэлектуальныя) ўменні

- Распазнаванне і адрозненне жывых аб'ектаў.
- Параўнанне жывых арганізмаў адной (розных) групы.
- Класіфікацыя вывучаемых прадстаўнікоў расліннага і жывёльнага свету.
- Усталяванне сувязяў жывых аб'ектаў з асяроддзем пражывання, будова сістэм органаў (асобныя органы) і іх функцыі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Групы ўменняў

Практычныя (прыкладныя) ўменні

- Агратэхнічныя - вырошчванне пакаёвых раслін і сельскагаспадарчых культур.
- Заатэхнічныя - утрыманне хатніх жывёл і догляд за імі.
- Медыцынскія - аказанне першай даўрачэбнай дапамогі пацярпелым.
- Санітарна-гігіенічныя - захаванне агульнапрынятых нормаў і правілаў санітарыі і гігіены.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Асаблівасці авалодання ўменнямі

- Цяжкасці ва ўсведамленні значэння іх фарміравання. Адсутнасць матывацыі.
- Складанасці ў актуалізацыі ведаў, неабходных для авалодання ўменнямі.
- Цяжкасці ў ажыццяўленні дзеянняў, парушэнне паслядоўнасці іх выканання.
- Шматлікія памылкі ў выкананні дзеянняў. Абавязковасць неаднаразовых практыкаванняў па авалоданні ўменнем.
- Вялікія складанасці яго прымянення ў новых сітуацыях.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Этапы фарміравання ўменняў

Першы этап - падрыхтоўка да ўвядзення прыёму.

- Тлумачэнні настаўнікам значэння таго ці іншага ўмення і фармулёўка мэты авалодання ім.
- Усведамленне навучэнцамі значэння выконваемага дзеяння (матывацыя вучэння).
- Актуалізацыя ведаў, неабходных школьнікам для авалодання дзеяннем. Забеспячэнне актыўнасці саміх вучняў.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Этапы фарміравання ўменняў

Другі этап – інструктаж аб характары і паслядоўнасці выканання дзеянняў.

- Выкарыстанне прадпісанняў, якія паказваюць парадак выканання дзеянняў.
- Папярэджанне магчымых памылак у працы. Раскрыццё спосабаў пераадолення памылак.
- Суправаджэнне інструктажа паказам прыёмаў выканання дзеянняў, узораў работ.
- Пробныя практыкаванні пры абавязковым кантролі з боку настаўніка.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Этапы фарміравання ўменняў

Трэці этап – выкананне школьнікамі трэніровачных практыкаванняў па авалоданні фарміруемым уменнем.

- Паўтарэнне патрабаванага дзеянні навучэнецам па загадзе настаўніка на тым жа самым матэрыяле.
- Паступовы пераход да выкарыстання прыёму на навучальным матэрыяле, аналагічным вывучанаму (дзеянні паводле ўзору).
- Пастаяннае прымяненне ўмення ў разнастайных практычных сітуацыях.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Литература

1. Кабелка, И.В. Обучение биологии учащихся вспомогательной школы: учеб-метод. пособие / И.В. Кабелка. – Минск: БГПУ, 2013. – 180 с.
2. Кабелка, И.В. Формирование знаний у учащихся с интеллектуальной недостаточностью на уроках биологии / И. В. Кабелка // Спецыяльная адукацыя. – 2017. – № 3. – С. 29 – 34.
3. Кручинина, С.С. Методика преподавания естествознания во вспомогательной школе: учеб.-метод. пособие. / С.С. Кручинина, И.В. Кабелка. – Мн.: БГПУ, 2002. – 102 с.
4. Кручинина, С.С. Преодоление трудностей при формировании понятий на уроках естествознания во вспомогательной школе / С.С. Кручинина // Дэфекталогiя. – 1998. – № 1. – С. 20 – 25.
5. Соломина, Е.Н. Формирование естественнонаучных знаний в специальной школе / Е.Н. Соломина // Обучение детей с нарушениями интеллектуального развития: (Олигофренопедагогика): учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Б.П. Пузанов, Н.П. Коняева, Б.Б. Горскин [и др.]; под ред. Б.П. Пузанова. – 2-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – С. 152 – 171.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ